

Nr 256.

Av herr **Thun, Edvin**, *angående vissa frågor om statsbidrag till väg- och gatuhållning i städer och stadsliknande samhällen.*

Enligt kunglig förordning nr 438 av den 30 juni 1943 om statsbidrag till väg- och gatuhållning i städer och stadsliknande samhällen, som äro väghållare, stadgas, att i mån av tillgång å därtill anslagna medel utgår bidrag av statsmedel med 95 % av stads eller samhälles kostnad för byggnad av allmän väg. Beträffande statsbidrag för gator ankommer det på väg- och vattenbyggnadsstyrelsen att efter länsstyrelsens hörande för varje stad och samhälle bestämman de gator, vilka skola anses såsom för biltrafiken viktiga. Genom motortrafikens snabba stegring det senaste årtiondet har den hittills tillämpade bedömningsgrunden med avseende på vilka vägar och gator som få anses för biltrafiken viktiga fått en för städernas ekonomi ogynnsam utveckling. Under en följd av år har det i åtskilliga fall ej varit möjligt att erhålla statsbidrag å vissa för biltrafiken såsom viktiga godkända vägar och gator, utan städerna ha själva med hänsyn till den allt hårdare trafiken varit nödsakade att utföra betydande och kostnadskrävande arbeten, vartill medel anskaffats dels genom uttaxering och dels genom upplåning. Viss statlig kompensation har kunnat erhållas i form av fri gatsten, där dylik kommit till användning, och dessutom har löfte lämnats av väg- och vattenbyggnadsstyrelsen om att få behålla det högre underhållsbidraget för grusväg under ett angivet antal år. I dylika fall, då väg- och vattenbyggnadsstyrelsen finner det synnerligen angeläget, att visst, i upprättad femårsplan upptaget statsbidragsberättigat gatuarbete kommer till omedelbart utförande, borde, om statsmedel ej stå till förfogande för avsett budgetår, beslut om arbetets igångsättande ändock kunna meddelas vederbörande kommun, varvid statsbidrag skulle garanteras utgå, dock senast vid den tidpunkt då den upprättade och godkända planen utlöper.

Parkeringsfrågan har med anledning av det snabbt stigande motorfordonsbeståndet kommit att bli städernas stora, för att inte säga i vissa fall hart när olösliga problem. Säkerligen kommer anläggandet av erforderliga parkeringsplatser att medföra mycket betydande ekonomiska uppoffringar, som med nu gällande statsbidragsbestämmelser ej medgiva någon som helst rätt till kompensation för dylika arbeten. Lika väl som statsmakterna bedöma vissa inom stadsområdena befintliga gator och vägar såsom för biltrafiken viktiga och som följd härav meddela statsbidrag, borde med tanke på erforderliga parkeringsplatser samma bedöm-

ningsgrund kunna tillämpas här. Någon orimlighet i ett dylikt resonemang torde knappast kunna påvisas, om man gör klart för sig, att en betydande del av de parkerade bilarna ingalunda är att hänföra till den lokala trafiken.

Då de här berörda frågorna få anses vara av synnerligen stor betydelse för de svenska städerna, framstår det såsom angeläget, att statsmakterna närmare intressera sig för desamma.

Med hänvisning till det ovan anförda hemställes,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte hemställa

dels om utredning, där städer och stadslignande samhällen äro väghållare, huruvida nu gällande uppfattning av begreppet "för biltrafiken viktiga gator och vägar" får anses vara rättvisande med hänsyn tagen till det ökade motorfordonsbeståndet,

dels om utredning med avseende på ändrade bestämmelser, där städer och stadslignande samhällen äro väghållare, för erhållande av retroaktivt statsbidrag för gatu- och vägarbeten, som finnas upptagna i godkänd femårsplan men som på grund av speciella omständigheter ansetts nödvändiga att utföra, innan statsbidrag härför kunnat erhållas,

och dels om utredning av möjligheten, oberoende av om väghållningsåtagande föreligger, att inordna vissa allmänna parkeringsplatser under de statsbidragsbestämmelser, som nu gälla med avseende å för biltrafiken viktiga vägar och gator.

Stockholm den 25 januari 1952.

Edvin Thun.
